

**በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት**

የሰመ/ቁ. 251537

ጥቅምት 27 ቀን 2017/9/ም

ዳኞች :- ብርሃኑ አመነው

በዕውቀት በላይ

ቀነዓ ቂጣታ

ብርሃኑ መንግሥቱ

ማርታ ተካ

አመልካች - የአማራ ክልል መንግሥት ፍትህ ቢሮ - ዐቃቤ ሕግ

ተጠሪ - ጌታቸው አበራ

መዝገቡ ተመርምሮ ተከታዩ የፍርድ ውሳኔ ተሰጥቷል።

ፍርድ

ጉዳዩ ተጠሪ ከቀረበባቸው የወንጀል ክስ በነጻ እንዲሰናበቱ በመወሰኑ መሠረታዊ የሕግ ስህተት ተፈጽሟል በሚል የቀረበ የሰበር አቤቱታ የሚመለከት ነው። የክስ ይዘት በአጭሩ - በቀን 06/02/2014ዓ.ም ከጠዋቱ በግምት 3:00 ሰዓት ሲሆን በወልድያ ከተማ 06 ቀበሌ አንድ ኮምፒውተር፣ አንድ ፕሪንተር፣ ሁለት በረንዳ መስሪያ ብረት፣ አንድ የመከላከያ ቲሽርት፣ አንድ የመከላከያ የዝናብ ልብስ፣ አንድ የመከላከያ የውሃ ኮዳ ከተከራየው ቤት በፍተሻ የተገኘበት በመሆኑ እና በወልድያ ከተማ 06 ቀበሌ ልዩ ቦታው አረጉ ወፍጮ ከተባለ ቦታ ካለው ኮንቴነር ሁለት የብረት መበየጃ ማሽን ጠቅላላው ዋጋቸው ብር 41,200.00 (አርባ አንድ

ማስታወሻ፡ - ይህ የሰበር ችሎት ውሳኔ ሰነድ ለጥናትና ምርምር ሥራ ወይም ለግንዛቤ እንጂ

ለፍርድ አፈጻጸም ዓላማ አያገለግልም!

ሺህ ሁለት መቶ ብር) የሚገመት የመንግስት ንብረት ስርቆ የተገኘ በመሆኑ በወንጀል ሕግ አንቀፅ 669(3/ለ) ስር የተደነገገውን በመተላለፍ በፈጸመው በከባድ ስርቆት ወንጀል ተከሷል የሚል ነው።

የወልድያ ወረዳ ፍርድ ቤት ለተጠሪ የክስ ማመልከቻው እንዲደርሰው አድርጎ አንብባቸው የወንጀል ድርጊቱን አልፈጸምኩም በመላት ክዶ በመከራከሩ ዐቃቤ ሕግ ምስክሮቹን አቅርቦ አሰምቷል። ምስክሮቹም የሰላም ኮሚቴ በጥቆማ ተጠሪ የሚኖርበትን ቤት በመበርበር በክሱ የተጠቀሱትን ዕቃዎች ማግኘታቸውን መስክረዋል። ይህንን ተከትሎ ፍርድ ቤቱ ተጠሪ በተከሰሰበት ድንጋጌ ስር ክሱን እንዲከላከል አዘዟል። በመቀጠል የተጠሪ የመከላከያ ምስክሮቹን አቅርቦ ያሰማ ሲሆን 1ኛ መከላከያ ምስክር ተጠሪ የገዛሁትን ንብረት ጭነው ወሰዱብኝ ሲል ሰምቻለሁ እንጂ የገዛውን ንብረት አላየሁም በማለት ሲመሰክር 2ኛ እና 3ኛ መከላከያ ምስክሮችም ተጠሪ ዕቃ ሲገዛ አላየንም ምን አደረገ ተብሎ እንደተከሰሰ አናውቅም በማለት መስክረዋል። ፍርድ ቤቱም በመ/ቁጥር 0202409 ላይ በቀን 28/02/2015ዓ/ም በሰጠው ፍርድ ተጠሪ በዐቃቤ ሕግ ማስረጃ የተረጋገጠበትን የስርቆት ወንጀል ያለመፈጸሙን በመከላከያ ምስክሮቹ ያላስተባበለ በመሆኑ በወንጀል ሕግ አንቀጽ 669(3/ለ) ስር ጥፋተኛ ነው ሲል ወስኗል። በመቀጠል የግራ ቀኙን የቅጣት አስተያየት በመመርመር ተጠሪ ብሎ በ5 (አምስት) ዓመት ዕኑ እስራት እንዲቀጣ ወስኗል።

ተጠሪ በዚህ ወሳኔ ቅር በመሰኘት ይግባኝ ለሰሜን ወሎ ዞን ከፍተኛ ፍርድ ቤት ቢያቀርብም ውድቅ ተደረገበታል። በመቀጠልም ተጠሪ የሰበር አቤቱታውን ለአማራ ክልል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ሰበር ሰሚ ችሎት በማቅረቡ ችሎቱ በመ/ቁጥር 0336933 ላይ ግራ ቀኙን አከራክሮ በቀን 09/09/2015ዓ/ም በዋለው ችሎት በአብላጫ ድምጽ በሰጠው ወሳኔ አንድ ወንጀል የሚያስቀጣው ወንጀሉ መፈፀሙን በበቂ እና አሳማኝ በሆነ ማስረጃ ሲረጋገጥ ስለመሆኑ በወንጀል ሕግ አንቀፅ 23/4 ስር ተመልክቷል። ዓቃቤ ሕግ ክስ ያቀረበበት ድርጊት ስለመፈፀሙ ባቀረባቸው ማስረጃዎች አሳማኝ እና በቂ በሆነ ሁኔታ የማስረዳት ግዴታ አለበት። በወንጀል ሕግ አንቀጽ 669/3 የተቀመጡት የወንጀል ማቋቋሚያ ፍሬ ነገሮች መውሰድ እና የሌላ ሰው ንብረት የሚሉት ናቸው። የቀረቡት የዓቃቤ ሕግ ምስክሮች አመልካች በሌለበት ፍተሻ ሲደረግ ንብረቶቹ በተከራየው ቤት ውስጥ እና ኮንቴነር ውስጥ መገኘታቸውን እንጂ ንብረቶቹ ከየት፣ እንዴት እንደተገኙ እና ከማን እንደመጡ በበቂ እና አሳማኝ በሆነ ሁኔታ አላስረዱም። ተጠሪ በተከራየው ቤት ተገኙ የተባሉትን እና በዓቃቤ ሕግ ክስ ላይ የተገለፁትን ንብረቶች ይዞ ሲሄድም ሆነ በቤቱ ማስቀመጡን፣ ለምን አላማ እንደመጡ፣ እንዲሁም ንብረቶቹ የማን እንደሆኑ፣ በማን እንደመጡ፣ ለምን አላማ እንደመጡ አላስረዱም። ዓቃቤ ሕግ ያቀረባቸው የሰነድ ማስረጃዎችም ንብረቶቹ የማን እንደሆኑ አያረጋግጥም። ከዚህ ባለፈም በተጠሪ ቤት ውስጥ ተገኙ የተባሉት አብዛኛዎቹ ንብረቶች በግለሰብ ቁጥጥር ስር ሊሆኑ የማይችሉ ስለመሆኑም አላረጋገጠም። በመሆኑም ተጠሪን ጥፋተኛ በማለት በ5 ዓመት ጽኑ እስራት እንዲቀጣ መወሰናቸው መሰረታዊ የሕግ ስህተት ነው በማለት ተጠሪን በነፃ በማሰናበት በአብላጫ ድምፅ ውሳኔ ሰጥቷል። የልዩነት ሀሳቡ ተጠሪ በክሱ የተጠቀሱትን ንብረቶች አከማችቶ መገኘቱ ስለተረጋገጠ በወንጀል

ሕግ አንቀጽ 682/1 ወይም 682/3 ስር የተደነገገውን የሚያቋቁም በመሆኑ በወ/መ/ሥ/ሥ/ሕግ ቁጥር 113/2 መሰረት ተጠሪ የተከሰሰበትን ድንጋጌ በመለወጥ ጥፋተኛ መደረግ ነበረበት የሚል ነው።

አመልካች በቀን 12/10/2015 ዓ.ም የተጻፈ የሰበር አቤቱታ ያቀረበው ከላይ በተመለከተው መሰረት የተሰጠው ወሳኔ መሠረታዊ የሕግ ስህተት የተፈጸመበት ነው የሚል ሲሆን ይዞቱ በአጭሩ - የክልሉ ሰበር የሰጠው ወሳኔ የማስረጃ ምዘና ስህተት አለበት። ተጠሪ ጥፋተኛ መባል ያለበት ድንጋጌ መቀየር ካለበትም በልዩነት ሀሳብ መሠረት ድንጋጌው በወንጀል ሕግ አንቀጽ 682/1 ወይም 682/3 መሰረት ተቀይሮ ጥፋተኛ ተብሎ እንዲቀጣ ሊወሰን ሲገባ በነፃ እንዲሰናበት መወሰኑ መሠረታዊ የሕግ ስህተት ነው።

ችሎት የሰበር አቤቱታውን እና የክልሉ ሰበር ሰሚ ችሎት የሰጠውን ወሳኔ በመመርመር የክልሉ ሰበር ሰሚ ችሎት በአብላጫ ድምጽ ወሳኔ የደረሰበት ድምዳሜ አመልካች ስለመፈጸሙ በማስረጃ ከተረጋገጠው ግዙፋዊ እና ሞራላዊ ፍሬ ነገሮች አንጻር በወንጀል ሕግ ቁጥር 23/2 የተደነገገውንና ከዚህ ድንጋጌ እና ከማስረጃ ምዘና መርህ አተገባበር አንጻር በፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ሰበር ሰሚ ችሎት 38161 (ቅጽ 9) እና 89676(ቅጽ 17) ላይ የተሰጠውን የሕግ ትርጉም የተከተለ መሆን አለመሆኑን የወንጀል ሕግ አንቀጽ 669(3/ለ) አፈጻጸም በተመለከተ በሰ/መ/ቁጥር 245531 (ያልታተመ) የተሰጠውን የሕግ ትርጉም እንዲሁም አመልካች ስለመፈጸማቸው ከተመሰከረባቸው ድርጊት አንጻር በየትኛው የወንጀል ሕግ ጥፋተኛ ተብለው ሊቀጡ ይገባል የሚለውን በተመለከተ በወ/መ/ሥ/ሥ/ሕግ ቁጥር 113/2 የተደነገገውንና ከዚህ ድንጋጌ አፈጻጸም ጋር በተያያዘ በሰ/መ/ቁጥር 45595 (ቅጽ 12) ላይ ከተሰጠው የሕግ ትርጉም አንጻር የተፈጸመ መሰረታዊ የሕግ ስህተት መኖር አለመኖሩን እንዲመረመር ተጠሪ መልስ እንዲያቀርቡ አገዟል። ለተጠሪ የተላከውን መጥሪ አመልካች ማድረሱን ማስረጃ ያስረዳ ቢሆንም ተጠሪ በተሰጠው ቀነ ቀጠሮ ባለመቅረቡ መልስ የመስጠት መብቱ ታልፏል።

ከላይ አጠር ባለ መልኩ የተገለጸው የግራ ቀኙን ክርክር እና በየደረጃው ባሉት የክልሉ ፍርድ ቤቶች የተሰጡ ወሳኔዎችን የሚመለከት ሲሆን እኛም ከላይ የተጠቀሱትን ጭብጦች መሠረት በማድረግ ጉዳዩን መርምረናል። በመሰረቱ በአገራችን የወንጀል ፍትህ አስተዳደር ሥርዓት መሰረት ሕገ-ወጥነቱና አስቀጫነቱ በሕግ የተደነገገውን በማድረግ የሚፈጸም የወንጀል ድርጊት ወይም አል ድርጊት ሕጋዊ፣ ግዙፋዊ እና ሞራላዊ ፍሬ ነገሮችን በአንድነት በሚያሟላ አኳኒን መፈጸሙ በፍርድ ቤት የተረጋገጠበት ወንጀል ፈጻሚ በወንጀል ሕጉ እና አግባብነት ባለው ሌላ ሕግ የተደነገገውን ቅጣት መቀጣት ይገባዋል። አንድ ሰው በወንጀል ደርጊት ተጠያቂ የሚሆነው የተከሰሰበትን ድርጊት ወንጀል አድርጎ በሚደነግገው ሕግ ላይ በተመለከተው መሠረት ድርጊቱን ሆነ ብሎ ወይም በቸልተኝነት መፈጸሙ በማስረጃ ሲረጋገጥ ስለመሆኑ በኢ.ፌ.ዴ.ሪ የወንጀል ሕግ አንቀጽ 58 እና 59 ስር ተደንግጓል። በዚህ መልኩ ተከላሹ ጥፋተኛ ሆኖ ሊቀጣ የሚችለው በወንጀል ሕጉ ልዩ ድንጋጌዎችና በሌላ ልዩ ሕግ በተለየ ሆኔታ ካልተደነገገ በስተቀር ተከላሹ

የተከሰሰበትን ወንጀል ስለመፈጸሙ ዐቃቤ ሕግ ሕጋዊ፣ ግዙፋዊ እና ሞራላዊ ፍሬ ነገሮችን በሚያሳይ አኳኋን በማስረጃ ሲያስረዳ ነው(የወንጀል ሕጉ አንቀጽ 23 ይመለከታል)።

በሌላ በኩል አንድ የወንጀል ክስ የቀረበበት ሰው በዐቃቤ ሕግ በኩል የተመሰረተበት የወንጀል ክስ ላይ በተመለከተው ዝርዝር መሰረት በማስረጃ ሳይረጋገጥ ቢቀርም የቀረበው ማስረጃ ከቀረበበት ክስ ያነሰ የወንጀል ድርጊት በተከሳሹ መፈጸሙን ያረጋገጠ እንደሆነ በዚህ መልኩ በተከሳሹ ስለመፈጸሙ በተረጋገጠው የወንጀል ድርጊት በተከሳሹ ላይ ክስ ባይቀርብም ፍርድ ቤቶች ተገቢውን የሕግ ድንጋጌ ለይተው ተከሳሹ እንዲከላከል መበየን ወይም በማስተባበል መከላከል ካልቻለም የጥፋተኝነት ፍርድ መስጠት እንደሚችሉ በወ/መ/ሥ/ሥ/ሕግ ቁጥር 113/2 ስር ሥርዓት ተዘርግቷል።ከዚህ ድንጋጌ አተገባበር ጋር በተያያዘ ይህ ችሎት በሰ/መ/ቁጥር 45595 (ቅጽ 12) ፣ 234260 እና በሌሎች መዛግብት አስገዳጅ የሕግ ትርጉም ሰጥቷል።

አመልካች በተጠሪ ላይ ክሱን የመሰረተው ተጠሪ በወንጀል ሕግ አንቀጽ 669(3/ለ) ስር የተደነገገውን በመተላለፍ በክሱ ላይ የተጠቀሱትን ጠቅላላ ዋጋቸው ብር 41,200.00 የሆኑ የመንግስት ንብረቶች በመስረቅ በከባድ ስርቆት ወንጀል ፈጽሟል በሚል ነው።አመልካች አቅርቦ ያሰማቸው ምስክሮች በወልድያ ከተማ ውስጥ የነበረው ጦርነት ቆሞ የሰላም ኮሚቴ ሆነው ሲሰሩ በጥቆማ ተጠሪ የሚኖርበትን ቤት ሲበረብሩ በቤቱ ውስጥ በክሱ የተጠቀሱትን የመንግሥት ንብረቶች ማግኘታቸውን መመስከራቸውን የስር ወረዳ ፍርድ ቤት አረጋግጧል።ይህንን ተከትሎ ተጠሪ ክሱን እንዲከላከል የታዘዘ ቢሆንም ንብረቶቹን በሕግ አግባብ እንዳገኛቸውና የግሉ እንደሆኑ በማስረዳት ማስተባበል እንዳልቻለ በመግለጽ ፍርድ ቤቱ ተጠሪን በወንጀል ሕግ አንቀጽ 669(3/ለ) ስር ጥፋተኛ ነው በማለት ወስኖበታል።ሆኖም የክልሉ ሰበር ሰሚ ችሎት በወሳኔው ላይ እንደገለጸው ተጠሪ የተከሰሰበት የወንጀል ሕግ አንቀጽ 669(3/ለ) የሚጠይቀውን የሰውን ንብረት የመውሰድ ድርጊት ተጠሪ የፈጸመ ስለመሆኑ ዐቃቤ ሕግ ባቀረባቸው ምስክሮች እና የሰነድ ማስረጃ አላስረዳም።

በሌላ በኩል አመልካች ስለመፈጸሙ በማስረጃ የተረጋገጠው ግዙፋዊ እና ሞራላዊ ፍሬ ነገር ተጠሪ በሚኖርበት ቤት ውስጥ ንብረትነታቸው የመንግሥት የሆኑ ዕቃዎችና አልባሳት መገኘታቸው ሲሆን ተጠሪ እነዚህ ንብረቶች የግል ንብረቶች እንደሆኑ ባቀረባቸው መከላከያ ማስረጃዎች በማስተባበል አለመከላከሉን በሕግ ማስረጃ የመመርመርና የመመዘን ሥልጣን የተሰጠው የወረዳ ፍርድ ቤት አረጋግጧል።

ይህ ሰበር ችሎት በኢ.ፌ.ዲ.ሪ ሕገ መንግሥት አንቀጽ 80(3/ሀ) ስር የተሰጠው ሥልጣን በአዋጅ ቁጥር 1234/2013 አንቀጽ 2(4/ሀ-ሽ) እና 10/1 በተደነገገው መሠረት እንዲሁም የክልል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ሰበር ችሎት በኢ.ፌ.ዲ.ሪ ሕገ መንግሥት አንቀጽ 80(3/ለ)፣ በክልል ሕግጋተ መንግሥታት እና በየፍርድ ቤቶቻቸው አዋጆች ላይ በተደነገገው መሰረት የተመለከቱትን መሰረታዊ የሕግ ስህተቶችን የሚያርም ወሳኔ

እንዲሰጡ ሥልጣን ተሰጥቷቸዋል። በፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ሰበር ሰሚ ችሎት በዚህ መሠረት የማስረጃ አቀራረብን፣ አግባብነትን፣ ተቀባይነትን እና ማስረጃ አቅርቦ አንድን ፍሬ ነገር የማስረዳት ሽክም መርህ (Production, relevancy, admissibility and burden of proof of evidence) እንዲሁም የማስረጃ ምዘናን ወይም የማስረዳት ደረጃን (standard of proof or weight of evidence) የሚመለከቱ መሰረታዊ መርሆዎች ተጥሶ ጉዳዩን በመጀመሪያ ደረጃ ዳኝነት ሥልጣን እና በይግባኝ ሰሚነት በሚዳኙ ፍርድ ቤቶች የተሰጠ የመጨረሻ ውሳኔ ካልሆነ በስተቀር ማስረጃ የመመርመርና የመመዘን ሥልጣን የተሰጣቸው ፍርድ ቤቶች ማስረጃ መርምረውና መዘነው ያረጋገጡትን ፍሬ ነገር ወደ ጎን በመተው ማስረጃ መርምሮና መዘኖ የአንድን ፍሬ መነገር መኖር አለመኖር የማረጋገጥ ሥልጣን ለፌዴራልም ሆነ ለክልል ሰበር ችሎቶች አልተሰጣቸውም።

ከላይ እንደተመለከተው በሕግ ማስረጃ የመመርመርና የመመዘን ሥልጣን የተሰጠው የወረዳ ፍርድ ቤት በማስረጃ እንደተረጋገጠው እና በክልሉ ሰበር ችሎት በተሰጠ ውሳኔ የልዩነት ሀሳብ ላይ እንደተገለጸው ተጠሪ በክሉ ላይ የተጠቀሱት እቃዎችና አልባሳት በወለድያ ከተማና አካካቢው በነበረው ጦርነት ምክንያት የተሰረቁ ወይም ሌላ ወንጀል የተፈጸመባቸው የመንግሥት ንብረቶች መሆናቸውን ከዕቃዎቹና ከአልባሳቱ አይነት የተነሳ እያወቀ እነዚህን ዕቃዎችና አልባሳት በሚኖርበት ቤት ደብቆ ያስቀመጠ መሆኑ ተረጋግጧል። የወረዳው ፍርድ ቤት ከዚህ አንጻር በተጠሪ ላይ በተመሰረተው ክስ የተጠቀሰውን የወንጀል ሕግ ድንጋጌ በወ/መ/ሥ/ሥ/ሕግ ቁጥር 113/2 መሰረት ወደ ወንጀል ሕግ አንቀጽ 682/1 በመለወጥ በተጠሪ ላይ የጥፋተኝነት ፍርድ ማስተላለፍ ሲገባው ተጠሪ የሕዝብ ብጥብጥን ምክንያት በማድረግ ንብረቶቹን መስረቁ ሳይመሰክርበት ተጠሪን በተከሰሰበት የወንጀል ሕግ አንቀጽ 669(3/ለ) ስር ጥፋተኛ ነው ሲል መወሰኑ በማስረጃ የተረጋገጠው ግዜፋዊ እና ሞራላዊ ፍሬ ነገር መሠረት ያላደረገ በመሆኑ በወንጀል ሕግ አንቀጽ 23/2 ስር የተደነገገውን፣ ከወ/መ/ሥ/ሥ/ሕግ ቁጥር 113/2 እና ከማስረጃ ምዘና መርህ አተገባበር ጋር በተያያዘ ይህ ችሎት ካል በተጠቀሱ መዛግብት ላይ የሰጠውን አስገዳጅ የሕግ ትርጉም የሚቃረን በመሆኑ ሊታረም የሚገባው መሠረታዊ የሕግ ስህተት ነው። ጉዳዩን በይግባኝ የተመለከተው ከፍተኛ ፍርድ ቤት በወረዳው ፍርድ ቤት በተሰጠው ውሳኔ ላይ የተፈጸመውን ተጠቃሾች ስህተት በዚሁ አግባብ ማረም ሲገባው ይግባኙን መሠረዙ ሊታረም የሚገባው ስህተት ነው።

በተጨማሪም የክልሉ ሰበር ሰሚ ችሎት ከላይ በተገለጸው መሰረት በተጠሪ ስለመፈጸሙ በማስረጃ የተረጋገጠውን ግዜፋዊና ሞራላዊ ፍሬ ነገር መሠረት በማድረግ ድርጊቱን ወንጀል የሚያደርገውን የወንጀል ሕግ ድንጋጌ በመለየት በወ/መ/ሥ/ሥ/ሕግ ቁጥር 113/2 መሠረት በወንጀል ሕግ አንቀጽ 682/1 መሠረት ጥፋተኛ ነው በማለት ቅጣቱንም ከዚህ አንጻር በማሻሻል መወሰን ነበረበት። ሆኖም ማስረጃ የመመዘን ተግባር ውስጥ በመግባት ንብረቶቹ ከየት ፣ እንዴት እንደተገኙ እና ከማን እንደመጡ፣ ተጠሪ ንብረቶች ይዞ ሲሄድም ሆነ በቤቱ ማስቀመጡን፣ ለምን አላማ እንደመጡ፣ እንዲሁም ንብረቶቹ የማን እንደሆኑ

በበቂ እና አሳማኝ በሆነ ሁኔታ ዐቃቤ ሕግ በማስረጃ አላስረዳም በማለት የስር ፍርድ ቤት የሰጠውን ወሳኔ በመሻር ተጠሪ በነጻ እንዲሰናበት መወሰኑ ከወ/መ/ሥ/ሥ/ሕግ ቁጥር 113/2 ፣ ከማስረጃ ምዘና መርህ አተገባበር ጋር በተያያዘ የተሰጠውን አስገዳጅ የሕግ ትርጉም እንዲሁም ማስረጃ በመመዘን የአንድ ፍሬ ነገር መኖር ያለመኖር ከማረጋገጥ አንጻር የክልሉ ሰበር ሰሚ ችሎት ሥልጣን የሌለው ከመሆኑ አኳያ ሲታይ በፌዴራል ፍርድ ቤቶች አዋጅ ቁጥር 1234/2013 አንቀጽ 2(4/ሀ እና ሸ) እና 10(1/ሐ) መሠረት ሊታረም የሚገባው መሠረታዊ የሕግ ስህተት ነው።

ቅጣትን በተመለከተም የወንጀል ቅጣትና የጥንቃቄ እርምጃዎች የሚወሰነው በወንጀል ሕጉ ታላቅ ክፍል ስለወንጀል ቅጣት አወሳሰን የተደነገጉ መርሆዎችንና ሁኔታዎችን እንዲሁም ስለወንጀሎችና ስለቅጣታቸው የሚደነግጉትን የልዩ ክፍሉ ድንጋጌዎች መሠረት በማድረግ መሆኑን፣ የወንጀል አድራጊውን ግላዊ የአደገኛነት መጠን፣ ያለፈ የህይወት ታሪኩን፣ ወንጀል ለማድረግ ያነሳሁትን ምክንያቶችና የአሳብን ግላማ፣ የግል ኑሮውን ሁኔታ፣ የትምህርቱን ደረጃ፣ እንዲሁም የወንጀሉን ከባድነትና የአፈፃፀሙን ሁኔታዎች በማመዛዘን መሆኑን፣ የወንጀል ሕግ ልዩ ክፍል ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆነው ፍርድ ቤቱ በሕጉ የተመለከቱትን የቅጣት ማክበጃና ማቅለያ ምክንያቶችን በመያዝ እጅግ ቀላል ከሆነው ቅጣት አንስቶ እስከ ከባዱ ድረስ ያለውን በጥንቃቄ በመመርመር ለእያንዳንዱ ጉዳይ ተገቢ የሆነውን ቅጣት እንደሚወስን በወንጀል ሕጉ እና በቅጣት አወሳሰን መመሪያው ላይ የተመለከተው የቅጣት አወሳሰን ደንብ ያሳያል (የወንጀል ሕጉ አንቀጽ 82-88 ይመለከቷል)።በዚህ መሠረት በተጠሪ ተሸሽገው የተገኙ ንብረቶች ግምት ብር 41,200.00(አርባ አንድ ሺህ ሁለት መቶ ብር) እና ንብረቶቹ የመንግሥት ንብረቶች መሆናቸውን ከግምት በማስገባት በወንጀል ሕጉ አንቀጽ 682/1 ስር ከተደነገጉት አማራጭ ቅጣቶች መካከል ከአምስት ዓመት ጽኑ እስራት የማይበልጥ የሚለውን የቅጣት አማራጭ ይዘናል። በመቀጠል ወንጀሉ ደረጃ ያልወጣለት በመሆኑ በቅጣት አወሳሰን መመሪያ ቁጥር 2/2006 መሠረት ለቅጣቱ ደረጃ በማወጣት ደረጃውን መካከለኛ ደረጃ ላይ በመመደብ መነሻ ቅጣት 3 ዓመት ጽኑ እስራት ይዘናል።ይህም በእርከን 14 ላይ የሚያርፍ ነው።አመልካች በስር ፍርድ ቤት የቅጣት ማክበጃ እንዳላቀረበም።ተጠሪ የቅጣት ማቅለያ ባያቀርብም የቀድሞ የዘወትር ጠባዩ መልካም እንደነበር ተቆጥሮ በስር ፍርድ ቤት የያዘለትን አንድ የቅጣት ማቅለያ ምክንያት በመያዝ ቅጣቱን ከእርከን 14 ወደ እርከን 13 ዝቅ በማድረግ ችሎቱ በእርከኑ የተመለከተውን ፍቅድ ሥልጣን ከግምት በማስገባት ተጠሪን ያርማል፤ መሰል ወንጀላቸውን ያስጠነቅቃል ብለን ባመንበት በ2 (ሁለት) ዓመት ከ3(ሦስት)ወር ጽኑ እስራት እንዲቀጣ በማሻሻል ተከታዩን ወስነናል።

ወሳኔ

1. የወልድያ ወረዳ ፍርድ ቤት በመ/ቁጥር 0202409 ላይ በቀን 28/02/2015ዓ/ም የሰጠው የጥፋተኝነት እና የቅጣት ወሳኔ እና የሰሜን ወሎ ዞን ከፍተኛ ፍርድ ቤት በመ/ቁጥር 0212060

ማከታወሻ፡ - ይህ የ ሰበር ችሎት ወሳኔ ሰነድ ለ ጥናትና ምርምር ሥራ ወይም ለ ግንዛቤ እንጂ

ለ ፍርድ አፈጻጸም ዓላማ አያገለግልም!

ላይ በቀን 120/05/2015 ዓ/ም የሰጠው ትእዛዝ በሰበር ሥነ ሥርዓት መመሪያ ቁጥር 17/2015 አንቀጽ 9/1 መሰረት ተሻሽለዋል።

2. የአማራ ክልል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ሰበር ሰሚ ችሎት በመ/ቁጥር 033633 ላይ በቀን 09/09/2015 ዓ/ም በአብላጫ ድምጽ የሰጠው ውሳኔ በሰበር ሥነ ሥርዓት መመሪያ ቁጥር 17/2015 አንቀጽ 9/1 መሰረት ተሻሽሏል።
3. ተጠሪ በወንጀል ሕግ አንቀጽ 682/1 ስር ጥፋተኛ ነው ብለናል።በዚህ መሠረት ተጠሪ ከዚህ ወንጀል ጋር በተያያዘ የታሰረበት ካለ የሚታሰብለት ሆኖ በ2 (ሁለት) ዓመት ከ3 (ሦስት)ወር ጽኑ እስራት እንዲቀጣ ተሻሽሎ ተወስኗል።

ትዕዛዝ

1. የወሳኔው ግልባጭ እንዲያውቁት ለክልሉ ፍርድ ቤቶች ይተላለፍ።እንዲሁም ማረሚያ ቤቱ በዚህ ውሳኔ መሰረት እንዲያስፈጽም ታጥሮ ታስሮ ለሚገኝበት ማረሚያ ቤት የወሳኔው ግልባጭ ይተላለፍ። ሲጠይቁ ግልባጩ ለግራ ቀኙም ይሰጣቸዋል።
2. መዝገቡ ተዘግቷል ወደ መዝገብ ቤት ይመለስ። መዝገቡ በክረምት በዳኞች እረፍት ጊዜ ተሰርቶ በ8/2/2017 ተነቧል ።

የማይነበብ የአምስት ዳኞች ፊርማ አለበት

ብ/ም